

BALVART DE SITGES

SEMANARI CACICA

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: Cap de ...
DELEGACIÓ A BARCELONA: Lector Dou, 15, entressol, 1.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ: SITGES, trimestre, 1'50 prs. -- ESPANYA,
id., 2' id. -- ESTRANGER, any, 12 franchis.

Anuncis, Esquelas, Remittis y Reclams, á preus convencionals.
Els de la primera página se pagarán doble.

NO SE TORNAN EL ORIGINAL

Any II

Sitges 7 de Desembre de 1902

Núm 71

Gran Relotjeria y Joyeria

EL REGULADOR

Inmens assortit en objectes propis pera regalos

Carme, 1, y Rambla de las Flors, 37.-BARCELONA

Com explica en Romanones la historia d'Espanya y América

Fuera temeridad pensar que si educamos á la generación de hoy no enseñándola los principios fundamentales de la religión en castellano, en el idioma de Cervantes, en el que nos sirvió en el Nuevo Mundo para propagar nuestra fé y nuestra civilización, tendremos mañana ciudadanos unidos por la fraternidad amantes de la patria común y capaces de servirla.
(Preámbul del Decret últim del ministre de Instrucció Pública.)

I

Fa molt temps que 'ls polítichs jacobins han inventat una Espanya convencional, diferenta de la que es en realitat y de la que ha sigut sempre, y per aixó necessitan tergiversar cada día la seva historia.

¡Que la Fé y la civilisació se propagaren a América ab la llengua de Cervantes! Si Cervantes ressucitava li diria al ministre d' Instrucció Pública, que'l Rey Felip II, que'l Rey Felip III, en quals regnats Cervantes va viure, no li permetrien dir semblant disbarat, puig las lleys llavors vigents ho desmentirían.

Obri'm la colecció de lleys de Indias, Carles V. vol introduir al principi de la conquesta d' América, la llengua castellana, ordenant que als indis se'ls hi posessin mestres que la ensenyessin *á los que voluntariamente la quisieran aprender*. El ministre actual ho haguera fet a la forsa El gran Carles V. era més lliberal que'l ministre lliberal d' ara.

Peró Felip II y Felip III coneixent millor ja els pobles americans y las condicions de vida dels seus nous súbdits, ordenan rosolta y terminantment que s' ensenyés la doctrina als indis ab la seva llengua propia, no ab la castellana.

«La inteligencia de la lengua general de los indios es el medio más necesario para la explicación y enseñanza de la doctrina cristiana, y que los curas y sacerdotes les administren los Santos Sacramentos.» (1)

(1) Aquesta llei y las demás citadas en aquest article son tretas de la Recopilación de las leyes de los reinos de las indias. Quinta edición corregida y aprobada por la Sala de Indias del Tribunal Supremo de Justicia. Madrid 1841.

Partint d'aquet principi Felip II Felip II maná constituir y fundar cátedras de llenguas indias a las Universitats de Suissa, Méxich, Sant Francisco de Quito y principals ciutats del nou continent y ordená lo que segueix:

«Rogamos y encargamos á los Arzobispos y Obispos de nuestras Indias que á ningún religioso permitan entrar á ejercer oficio de cura ó de doctrinero *sin ser primero examinado y aprobado* por los Prelados diocesanos o por las personas que para este efecto nombraren, así en cuanto á la suficiencia *como en la lengua de los Indios, á que han de doctrinar y administrar los Santos Sacramentos*... lo cual se guarde inviolablemente aunque los religiosos doctrineros sean Superiores de las casas ó conventos donde habiten, y no se les admita excusa alguna por eminencia del sujeto ó dignidad en su religión...»

Y Felip III, seguint la mateixa tradició, deya:

«Ordenamos que ningún religioso pueda tener doctrina, ni servir en ella *sin saber la lengua de los naturales que hubieren de ser doctrinados*, de forma que por su persona los pueda confesar; y los religiosos que *se llevaren á las Indias para este Ministerio, aprendan con mucho cuidado*, y los Arzobispos y Obispos le tengan muy particular de que así se guarde, cumpla y ejecute.»

Me sembla, donchs, ab permís del Ministre de Instrucció Pública, que la fé y nuestra civilización, no's varen pás propagar al Nou Món ab la llengua castellana. Però seguim copiant una altra ordre dictada per Felip III, casi al mateix temps que Cervantes publicava la seva obra immort.

«Ordenamos y mandamos á los Virreyes, Presidentes, Audiencias y Gobernadores que estén advertidos y con particular cuidado en hacer que los curas doctrineros *sepan la lengua de los Indios que han de doctrinar y administrar*, y los Superiores de las Ordenes que *remuevan á los religiosos que no supieren la lengua é idioma de los Indios* en la forma que está dada y propongan otros en su lugar, apercibiéndole que si los doctrineros actuales y los que después lo fueren no la supieren, serán removidos de las doctrinas; y á los catedráticos de la lengua donde los hubiere, que á ningún clérigo ni religioso den aprobación sinó tuviere la dicha calidad.»

Cátedras oficiales de llenguas indias, ordres terminants com las citadas, acorts dels Concilis provincials de Méxich pera la traducció del Catecisme á las llenguas indias, fent parella ab

disposicions que ordenavan respectar la llegislació indígena y las costums d'aquells pobles, feren que hi entrés la fé y la civilisació espanyolas, may la intransigencia ni la llengua castellana.

II

Aquesta historia tingué doscents anys després; un epílech ben clar y instructiu.

La rassa criolla, que parlava castellà y tenia tots los vicis dels espanyols, se sublevava contra Espanya. ¿Qui va conservar-se fidel á la mare Espanya en aquells moments supremes? Donchs els indis. En sa retirada, els exèrcits espanyols, sols anavan seguits y ajudats de las tribus indias, que havían conservat llurs costums y idiomas y no parlavan Castellà. ¡Pobres indis! Quan en Prim capitanejá la expedició á Méxich, l'any 1866, encara trobá la supervivencia d'aquest afecte á la mare Espanya entre la gent que no parlaban la llengua castellana, eran els únichs aimants de la patria.

J. Pella y Forgas.

(De La Veu de Catalunya.)

POLÍTICA DE BALANCI

Amb aquesta son ja tres setmanas que 'ns ocupem de la política que segueix nostre tan mentat caciquet, demostrant els jochs d' equilibri que fa ab molta perspicacia (?) y en quí'n joch fa servir de trapecí al poble de Sitges. Y mentres sortia en el BALVART el segon article, ell, en el Eco del Caciquisme, en el seu tapa bruts, s'ens descolga ab un article en contra el decret d'en Romanones, fet ó firmat, es difícil distingirho, per un dels seus maniquis dedicat á fer de putxinell li catalanista. Y ens plau en gran manera aquest article; per que ens serveix de recent dato de comprovació del seu alanceig, dato comprobatu pera el públich y que assevera en absolut las nostras afirmacions.

Lo més xocant y ridicol es que, atacant la tremenda fuetada d'en Romanones contra nostra parla, el firmant que es català perquè va donar la casualitat de néixer á Catalunya, ho fa precisament en la llengua que 'ns volen imposar y que dubtem, mes ben dit, assegurem no enten ni'n sap la mes mínima noció.

Aixó no seria res, donada la importancia del peridich caciquista, si altres vegadas, firmadas per el mateix, no haguessim vist altres articles més ó menys neutros, escrits en català. Segurament pera aqueix senyor com que aixó es un assumpto serio, l'hi ha semblat més serio escriurel en castellà. En Comas y Masferrer, en Planas y Casals y el meu amo; també hi escrihuen en castellà, ha pensat ell, y jo ja ho crech! també ho haig de fer en castellà.

Es antinatural eillògich que s'escriguin els diaris de Catalunya en altre idioma que el català, més interposanthi la transigencia, es comprén que no ho fassin aixís els antichs diaris que tenen, es pot dir, una vida casi cosmopolita y que per tenir una vida ja completament formada es resisteixen al primer intent de regeneració regional, per sa amplitud de suscripció, tement que, sortint de la rutina, no puguin tornar á refer un cós de suscripció molt grós y que exigeix molts treballs pera reunirlo.

Més un setmanari de poble, un peridich que

pot dir familiar, es una inmensa contradicció, una antinaturalitat grossíssima, que protesti de una vergassada tant injustament donada com es la prohibició de la ensenyansa en català, quant sa publicació es fa en castellà. Mes es comprén perfectament que aixís ho fassin, perquè si 's publicués en català farien un efecte molt més llastimós las incensadas que de tant en tant dedica als cacichs de que depèn y que son veraders enemichs declarats de Catalunya.

Un concell. Que procuri el caciquet d' aquí ab la seva camarilla, decantar el seu balanç polítich, donant la espatlla als seus amos de mes enlayre, per que la cosa s' acaba y cayent de alt es fácil ferse mal.

¡Ahl m'en descuidava. Aviat vindrán las eleccions pera diputats provincials, y es fácil que 's presentin els regionalistas. Per lo tant..... ¡mucho ojo!

MICROCOCUS DESINFECTANS.

Cops de fals

Per patriotisme y per un respecte que pot ser no 's mereixen alguns senyors que avuy forman part del Ajuntament, varem callar la setmana passada, la vergonyosa visita que va fer-nos un Comissionat de la Diputació de Barcelona, ab motiu de tramitar contra el Municipi el procediment pera fer efectiu el contingent provincial senyalat á aquesta vila.

Sabíam perfectament de que's tractava, enraonarem ab el Comissionat y coneixíam al detall la solució favorable que va donarse, gracias á la intervenció de personas de valiosa influencia. No obstant, guardarem silenci pel fástich que sempre ens ha causat tenirnos que ocupar de certas miserias y prenent nota de lo que succehí, esperarem tranquilament que 'ls nostres mateixos contraris, ab las sevas sortidas de tó, ens donguessin ocasió oportuna pera fer pública la noticia. La ocasió no ha tardat gayre temps en presentarse y malgrat els nostres bons desitjos, avuy ens veyem precisats á contestar á á la barruhera gazetilla que 'l cacich ens dedica, desde las planas del periódich de mes circulació... pels llochs reservats de tota la comarca.

Ja es hora de que 's busqui un remey enérgich per curar el desvergonyiment de certs subjectes que després d' abusar escandalosament de la confiança suïcida que uns pochs ilusos hi tenían posada, han malmés ab tot descaro la nostra hisenda disposantne com á cosa particular y propia, amparats sempre ab el tacit y criminal consentiment del setmanari que 'ls serveix de tapadora. Y aquets subjectes, que si regiran el fons de sa conciencia, no hi trovarán mes que actes reprovats per tothom, fentse mereixedors per sa conducta de que el poble que mansament els tolera, els hi tiri á la cara el llot ignominiós de propias baixesas; son els que fingint una *abnegació* que no tenen, ni son capassos de sentir, bescantan el nostre patriotisme; ens califiquen graciosament de *grupito de despachados* y acaban poch menys que perdonantnos la vida, de quina generositat joh cors magnanims!, nosaltres ne quedem fondament reconeguts.

Afortunadament la gent sensata, ja sap á que aténirse, coneix de sobras els punts que calsan aquets senyors y s' ha acostumat á mirar ab l' indiferencia y el despreci mes grant la comedia indecent que continuament representan per dis-fressar son incalificable procedir.

El Municipi d' aquesta vila, que per un espay seguit de anys, ha recautat quantitats molt y molt superiors á sas llegendimas obligacions, no ha cuydat d' aténdrelas en cap época y sapi gaho tothom, la funestissima administració y as *brillantissimas combinaciones financieras* del pseudo-Neker, han donat per resultat las deshonorosas visitas y els repetits afronts que Sitges ha rebut en lo mes íntim de sa dignitat.

Es cert que dintre l' actual Municipi, hi figuran homes de intatxable honradés, que s' im-posaren un ver sacrifici al pendrer possessió del carrech en tant difícils circumstancias; però di-

guemho ben alt, aquestos homes no han complert com á bons, ni han procedit del modo que devían, al ferse solidaris de las disbaixas passadas, acceptant incondicionalment el tristíssim patrimoni que 'ls hi deixaren els seus antecessors. No satisfá ni convens á ningú, el que per una banda mostrin bona voluntat y fermes propósitos de millorar la situació, y per l' altre permetin que quedin sense cástich las cruentas fuetadas que han flajellat á la *blanca vila*. Per fondas y arreladas que siguin las amistats particulars, arriban cassos, en que els homes de sincer patriotisme, que tenen conciencia completa del cárrech que exerceixen y del compromís que contrahuen devant del poble, ne prescindeixen d' aquellas amistats; y preocupantse no més que pel bé comú, aclareixen els fets que se senyalan com dubtosos, depuran las conse güents responsabilitats, y siguin amichs ó desconeguts, deixan caurer tot lo pés de la ley de munt dels cinichs culpables que la opinió pública ja porta senyalats.

Aixís es com se captan simpatías y 's guanya popularitats; d' altre modo, mes val no posarshi y quedantse quietet á casa, moltes vegadas s' evita el ridicol. Un bon sastre no pert el temps posant pedassos, d' aixó s' en cuydan els *remendons* y d' aqueixos aquí á Sitges ne tenim un gran planter. Ja 'm poden entendre.

TITILITUS

La ensenyansa del català a Sitges

La inflada pretenció del vanitós Romanones prohibint la ensenyansa del Catecisme en nostre idioma nadiu, ha fet donar un pas de gegant al Catalanisme y ha servit pera encoratjarnos en la lluyta que sostenim contra la nombrosa tayfa de polítics á la espanyola, representant, genuins y ridícols defensors d' un *unitarisme fané* y passat de moda.

La protesta ha sigut unaním y els comentaris duríssims desde que s' ha conegut el text del desballestat real decret propi mes aviat d' un autócrata carregat de superbia que d' un ministre que s' anomena *liberal*. La arbitrariedad y el despotisme en l' art de governar han produhit sempre efectes desastrosos en la sort de tots els pobles y el nou agravi que hem rebut, la nova vexació de que hem sigut víctimas els catalans, vindrá á confirmar l' anterior afirmació, en perjudici dels nostres opressors. Els presis que ho sapigan els homes de Madrid: ni las midas despóticas dels *carneístolas* que desgovernan el desgraciat Estat espanyol, ni las ridícolas disposicions ministerials, ni la petulancia buyda de tots els Romanones haguts y per haver, podrán deturar el bell despertar de nostra Patria, disposada are y sempre á sostenir ab fermesa els seus drets y á reivindicar ab energia las sevas perdudas llibertats.

Per xó la nova etzegallada del govern central será de resultats contraproduhents pera els seus inspiradors y en l' actualitat ja s' parla de la fundació de escoles catalanas y de donar gran impuls á la implantació de altres centres instructius en quins la ensenyansa se donará exclusivament en nostra hermosa llengua.

Aquí á Sitges, s' ha conseguit quelcóm en aquest sentit. En la darrera sessió general del *Foment Sitgetà*, celebrada el prop passat dilluns, un redactor del BALUART DE SITGES, va indicar la conveniencia de que en el «Colegi Suburense» que subvenciona la mentada entitat, s' hi dongue sin lliçons de Gramática, Historia y Literatura catalanas. La proposició del nostre company, sigué ben rebuda per tothom y aprovada per unanimitat, trovant també favorable acullida pert part del digníssim director del Colegi, D. Joseph Mateu.

Ab verdader goig, dirigim desde aquestas planas, una calurosa felicitació al *Foment Sitgetà* per la seva honrosa actitud. D' avuy endevant els aprofitats de xebles del senyor Mateu sense descuydar las tascas ordinarias, veuran arrodonida y completada la seva instrucció ab nocions de Gramática catalana, coneixerán las obras capdas de la Literatura patria y recordaran els punts culminants de nostra gloriosa Historia. Y aixís, posanthi tots el nostre grá de sorra tindrem la satisfacció de contemplar com els homes de demá tenint ben arrelat en son cor l' amor á la verdadera patria sabrán cumplir com dignes ciutadans, trevallant ab entusiasme per son esplendorós renaixement.

Sessió del Ajuntament

Presideix l' Alcalde don Gayetà Benaprés, ab assistencia dels regidors senyors Carbonell y Batlle, Catasús, Bartolí, Carbonell y Company y Mitjans.

El Secretari llegeix l' acta passada que quedá aprovada.

A continuació se llegeix el dictamen de la Comissió de Governació sobre una xarxa de clavegueras.

En Bartomeu Carbonell, diu que se ha de tenir en compte qu' aquestas clavegueras han de passar pels barris mes pobres, no en quant al vehinat, sinó per las casas que rendeixen molt poch, y que per lo tant deu procurarse que surtin tot lo mes económic possible. El consistori aprova que passi á la Comissió que li pertoca.

En Mitjans fa observar que temps enradera havia proposat que s' dongués la jornada de las 8 horas als empleats del municipi y qu' aquesta petició ha sigut descuidada.

En Bartomeu Carbonell, fa algunas preguntas al senyor Mitjans y essuscita una discussió un xich acalorada quedant al final tot arreglat y passant com de costum á la respectiva comissió.

Queda acceptada la dimissió que presenta per escrit en Salvador Robert, com encarregat del matadero, nombrantse acte seguit pera sustituirlo al senyor Mitjans, que triga un bon rato en decidirse pera acceptar dit cárrech; perque diu qu' avants d' entrar al matadero vol que 's pagui l' empleat.

En Benaprés diu que per ara no pot prometer res, y que tot s' anirà pagant de mica en mica. Després de conferència á cau d' orella els dos regidors socialistas, en Mitjans accepta el cárrech.

Se llegeix un dictamen de la comissió permanent de consums, donant lloch á que 's refés la qüestió dels abusos del matadero, que haventse donat el cas qu' algú tocinaire ha mort mes aviat de la hora reglamentaria, podria ser causa que l' inspector del matadero no pogués visurar la carn, y podria passar algún tocino que no fós prou sá sent un perjudici per la salut pública.

Després de discutir llarga estona tots els regidors plegats que si son verdas que si son maduras, el secretari alsa 'l crit com volguent dir, ¡vaja prou! y els hi fa sapiger que n' hi ha prou ab que un sol tocinaire mati á deshora pera que s' pugui rescindir de moment la contracta perque en ella terminantment ho explica.

L' Alcalde encomana molta vigilancia als serenos, al guarda termes, als agutzils en fi á tots els empleats. En Mitjans va respondrer qu' en teoria ja vigilaban mes prácticament, feyna molt poca feyna, perque els agutzils s' aixecan á las sis quarts de set del matí sinó s' aorman.

La presidencia va repetir que s' obraria enérgicament pera subsanar aquets abusos.

Se dona compte del resumén de la recaudació de consums del mes de Novembre que puja á 4.520 pesetas.

Es posa en coneixement del Consistori el desastrós énicuo decret en Romanones sobre la supressió de la llengua catalana en la doctrina *Cap regidor va badar boca*. Que consti.

Després se dona compte d' haverse rebut una circular sobre l' inspecció de las escoles qu' han de reunir las condicions necessarias, en be de l' higiene.

Varen tractarse altres cosas de poca importancia, y va aixecarse la sessió á tres quarts de vuyt.

NOTICIAS

La dimissió que forsosament ha tingut de presentar el digne governador civil d' aquesta provincia don Francisco Manzano á causa de la escandalosa conducta del govern, ha excitat els ánims de tothom que estimi á la no tra terra.

E, govern *liberal* que fins are hem patit, li savia greu que la ciutat comptal sigués governada honradament y que un funcionari celofíssim vetllés per sanejarla y aprofitant la ocasió li prepará una emboscada pera que caygués com ho ha fet noblement, sentint en torn seu l' aplauso de las personas honradas.

Solsament els cacichs y la gent de mal viure s' han alegrat de la dimissió de n Manzano. Era un arbre qu' els hi feya sombra, perque ab ell no podían cumplir sos perversos fins.

El cacich de aquí no hi veu de content. Un governador digne es per ell un fantasma amenaçador, que no mes bastaria que uns quants ciutadans decidits presentesin una denuncia contra els seus desacerts, pera

ESTORAS

DIBUIXOS NOUS—PREUS ECONÓMICHS

Se 'n troba un gran assortit en la

Esparteria, Estoreria y Matalasseria
de RAMON IZABAL

Carrer Major núm. 42. — SITGES

També s'hi trobaran tota mena d'articles pertanyents als rams de matalasseria y esparteria
Ocasio.—Es colocan ALFOMBRAS MOQUETA á 3'50 y 4 pessetas el metro

que trontollés com un castell de cartes el ruïnós edifici de la administració municipal de Sitges. Y sobre tot las responsabilitats que li vindrian á sobre.

Veurém si 'l governador nou que 'ns envian se guirà as hoarosas petjadas d' 'n Manzano, ó serà un vulgar Socías.

El propietari del «Acueducte Vilanovés, don Ricart Forga y Puig, ha fet circular, cuyadosament impresa, una instancia dirigida al Gobernador civil de Tarragona, rebatint victoriosament las objeccions que alguns vehins del Vendrell, han interposat pera que no 's concedeixi á dit senyor, l' autorisació que solicita pera procedir al aixorbiment d' aigües de la riera de Santa Oliva y del torrent anomenat «del Arbós».

Com es un document important, que pot influir en el provehiment d' ayguas de aquesta vila, el recomaném á to s els interessats.

En la última junta general celebrada pel «Foment Sitjetà», entre altres questions importants, va tractar-se novament de buscar els medis pera que sigui un fet positiu, la construcció d' un «pantano» en el punt anomenat Monrás, de quin assumpte ja vá ocupar-se temps enrera el distingit inginyer agrónom D. Hermenegild Gorria. Al efecte s' acordá, esperar l' visita de aquest senyor, pera poguer organisar un meeting a San Pere de Ribas y d' aquest modo, solicitar l' apoyo dels nostres vehins pera fer mes factible, tant important empresa. Com ja dihem en altre lloch del present número, també vá acordarse que 'ls joves que assisteixen al «Colegi Suberense», se 'ls hi donguin lliçons de Gramática, Historia y Literatura catalanas. Aqueix acort que forsosament ha d' asser ben mirat per tot hom no distreuré pera rés l' estudi de las demás assignaturas; puig els dias senyalats pera explicar aquell lliçons serán el dijous y dissabtes que son els que actualment destina l' il·lustrat professor senyor Mateu pera donar conferencias sobre diferents assumptos. Trovém molt encertada la idea y no cal dir que l' aplauhim ab tot entusiasm.

Hem rebut una valenta crida, firmada per estimats companys, anunciant l' aparició d' un nou periódich catalanista de tendencias accentuadamen democráticas que ab el títol de «Lo Poble», sortirà á Barcelona pera defensar ab vigor el moviment polítich y social de Catalunya. La reunió pera discutir las Bases de constitució, está senyalada pera el dia 13 del més que som. Desitjem que el exit mes falaguer vingui á coronar els esforços dels nostres amichs.

La Unió Catalanista ha posat á la venda nnas targetas de felicitació pera que las colectivitats y individus catalanistas puguin seguir la lloable costum de felicitarse mútuament ab motiu de las vinetas festas de Nadal y Cap-d' any. La Junta Permanent ha tingut de desistir, en atenció á las actuals circumstancias del propósit de publicar un nou model de targetas, essent las d' enguany iguals á las del anys passats, quin dibuix es degut al excelent artista catalá, en Joseph Pascó.

Ditas targetas se venen en la Secretaría de la Unió (Cucurulla 1 y 3 pral.) y en los principals kioscos de Barcelona al preu de 0 10 pessetas una, ab un 25 p % de descompte, per las entitats catalanistas y portan en la cara de la direcció, el segell imprés de la Unió, y en l' anvers la següent lletra. «A vos bonas festas y á Catalunya vida nova»

Segons l' article 29 de las ordenansas de Correus, aquestas targetas pòden circular, ab data y firma manuscrita, ab un segell de 1¼ de centim, y franquejadas ab 5 céntims per l' extranger y interior de las poblacions.

Segons hem llegit en un diari de Barcelona, en las vinetas eleccions de diputats provincials se presentarán candidats per aquest districte de Vilanova, 'ls senyors Barbé, Sandiumenge, Barbé, Alegret y Batet Casanovas, y alguns altres. El número de diputats que s' han de elegir, es de quatre.

La obra «El pati blau», de 'n Santiago Rusiñol, que se estrenará próximament al teatre Romea, es un desenrotll de son magnífich article que porta 'l mateix títol. L' escenógraf senyor Vilumara que visitá aquesta vila, ho feu ab l' objecte de observar del natural els poetichs «Patis blaus» que hi ha á Sitges, pera pintar la decoració de la obra de 'n Rusiñol.

S' está treballant ab gran activitat en las casetas de Valcarca pera 'ls operaris de la fábrica de ciment dels senyors M. C. Butsems y Fradera, com també en el departament que te de servir pera cantina.

Ditas casetas serán molt espayosas y están situadas en un dels punts mes vistables y resguardats dels vents de tramontana, reunint, totas las condiciones higiénicas y comoditats pera els seus estadants.

El mestre d' obras d' aquesta vila, don Francisco Virella, es l' encarregat de la construcció de ditas obras. Mes endavant, la casa Butsems te el projecte de fer un altre filera de casas.

Aquesta setmana s' han vist algunas bandadas de aucellots que vulgarment son considerats com embaixadors dels forts frets.

El divendres va haveri una forta glasada sentintse un fret tant intens que fins en algunas obras els paletas tingueran que pegar del treball per no poder aguantar ja mes perque els materials se 'ls y glasaba al tocarlos el aygua. Pochs anys s' havia vist que 'l fret comenses tant aviat.

El expresident del Comité Federal en Joseph Grau y Robert ha rebut molts felicitacions ab motiu d' haver presentat la dimissió de tot el comité que ell havia presidit.

En motiu de l' aniversari de la mort de don Francisco Pi y Margall, *El Nuevo Régimen, El Federalista y La Avanzada* han publicat números extraordinaris ab gran profsio de grabats y escrits de distingits escriptors.

El diumenge prop vinent s' escala la fira grossa d' aquesta vila que com de costum d' uns quans anys en aquesta part s' establirà en el barri de la marina.

Després d' una llarga enfermetat el divendres va morir el molt digne compatrici don Joan Blanch.

El difunt era una persona apreciada de tothom pel seu bon caracter bondados amich de fer be sempre en el proxim y per aixó no tenia enemichs.

Desde molt jovenet que sempre s' havia distingit per las festas religiosas ab el seu bon desitg en vulgulars organisar com se mereixen, aixó y las sevas bonas qualitats li va valdrer en mes de una ocasió ocupar puestos distingits en la parroquia, y ha mort sent administrador del Santuari del Vinyet. El seu enterro va resultar ahir una verdadera manifestació de dol.

Acompañem á l' atribulada familia Blanch en el sentiment.

Hem sapigut que 'l dia 3 varen arribar á Santiago de Cuba els nostres amichs y compatricis Felix Cusiné, Rafael Jacas, Pau Forment, Joseph Anton Servet, Joseph Rosés, Sebastia Carbonell y Barthomeu Lafarga. El viatge ha sigut felis.

Desde aquestas columnas els hi enviém un entusiaste saludo.

Avuy á la tarde, després del acostumat ball, se posará en escena al teatre «El Retiro», la comedia en un acte «Una desesperación»

Demá dilluns, festa de la Inmaculada Concepció, la compañía Retirista posará en escena el grandió drama de l' Ignaci Iglesias, «La Mare Eterna», havent sigut contractada per aquesta funció, la aplaudida actriu senyoreta Masriera, Pera dit drama s' ha pintat una decoració y será presentat ab la deguda propietat.

Per final se representará 'l juguet cómic «Sense argument.»

Lo diumenge passat, la Companyia Retirista posá en escena la comedia en un acte que porta per títol «Un bon debut», se animá la concurrencia que omplena el 'l local surt molt satisfeta, essent aplaudisssms los aficionados

Com ja varem anunciar el diumenge passat, aquesta tarde se representará en el teatre del Prado Suberense el drama en 3 actes «La Fals ó el Cap de colla», original dels malaguanyats escriptors Pitarra y Pelay, quina execució corre á carrech de la secció dramática «Lo Rebrot» ab l' ajuda dels artistes don Lleó Odena y don Pere Galí y ab el concurs de la primera actriu senyoreta Conxa Sanllehi. Finalisarà la funció ab la divertida pessa «La Capseta dels Petons».

En els entreactes la banda del local tocará escullidas pessos.

SUSCRIPCIÓN

pera erigir á Sitges el monument al
Doctor Robert

Rebut de Guantánamo (Isla de Cuba)

Suma anterior pessetas 6 138'25

D. Cristófol Brauet, 500; D. Cristófol Fons, 100; D. Rafel Blay, 100; D. Joan Petit, 50; D. Cristófol Mestre, 50; D. Pau Mestre 25; D. Joseph Gurgas Ferrer, 100; D. Joseph Ferrán 5; D. Miquel Martínez 10; D. Enrich Martí 25; D. Albert Rafals 10; D. Joseph Ferret, 5; D. Joseph Paulí 10; D. Manel Aymat, 10; D. Pere Aymat, 5; D. Carles Bertrán, 10; D. Joseph Comas, 15; D. Juan Rigol, 5; D. Salustia Martínez, 5; D. Domingo Balaguer, 5; D. Joseph Caamaño, 5; D. Antón Marsal, 2'50; D. Bartomeu Soler, 2'50; D. Joseph Bertrán Batet, 15; D. Macari Inglada 5; D. Jaume Guasch 5; D. Pere Puig 2'50; D. Antoni Vidal, 5; D. Alfrct Rodón, 2'50; D. Joseph Guasch, 5; D. Joseph Ribas, 5; D. Enrich Masden, 7'50; D. Joseph Soler, 7'50; D. Pere Francoli, 2'50; D. Segón Caamaño, 5; D. Agustí Puente, 2'50; D. Lluís Perez, 5; D. Joseph Gorgas Armengol, 50; D. Joseph Gonzalez, 2'50; D. Joseph Sariol, 2'50.

Total, 7,328 25 pessetas.

Bonificació del 25 % descuento, sobre duros 238 que importa la referida suscripció de Guantánamo deduhit timbre 394'15 pessetas.

Total fins la fetxa, pessetas 7,722'40

NOTICIAS RELIGIOSAS

Avuy diumenge á las 10 del matí Missa Convencional, á dos quarts de 5 de la tarde Rosari, Ave Maria d' Advent y continuació de la novena á Sant Francisco Xavier.

Demá dilluns festa de l' Inmaculada Concepció, l' Associació de Fillas de Maria establerta canonicament en la parroquia, honrará á sa Patrona ab los cults següents: á las 8 del matí missa de Comunió general, can antse alguns motets propis del acte. A las 10 solemne Ofici executat per l' orquesta que dirigeix lo Mestre de Capella de la parroquia, y sermó que farà lo reverent doctor don Joseph Vinyes y Figueras, Prebete, catedrático de l' Unió sitat Pontificia de la Primada de Tarragona.

A las 4 de la tarde Rosari, Ave Marias d' Advent y acte seguit lo nutrit chor de l' Associació baix la direcció de son intelligent Mestre doctor Amadeu Cuscó cantarà un solemne trisagi *Maria*, se donará comens á la novena. cant de lletres y besa mans.

Dimars á las 8 del matí missa y Comunió general dels adoptats y adoptadas de las Conferencias de Sant Vicens de Paul.

A las 11 del mateix matí los associats de dita institució celebrarán una de las juntas generals de Reglamen en la capella del Santissim Sagrament.

A las 6 del vespre Rosari, Ave Marias y novena cantant lo chor de fillas de Maria los Pare nostres, Ave Marias y Versets finals.

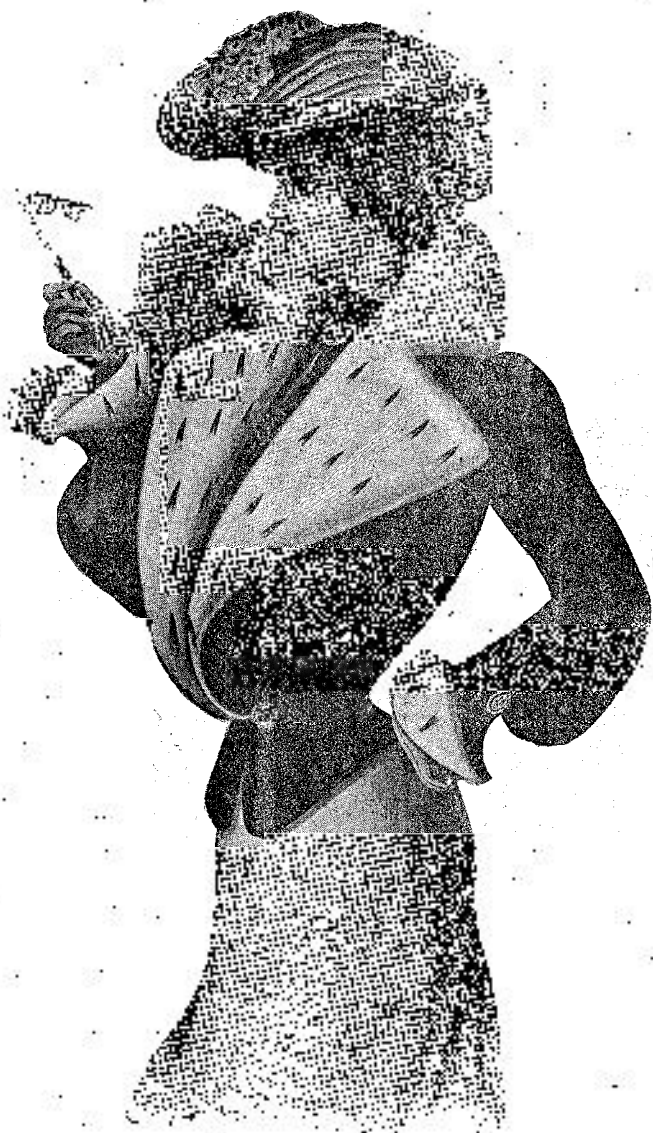
En la mateixa hora dels demás dias fayners continuarà aytal funció.

Dissapte á las 3 de la tarde, Sabatina y Salve al Santuari del Vinyet.

Imp. de P. Bofarull, Templarios 2 y 4. — BARCELONA

GRANS MAGATZEMS
17, Canuda 19 y 21 (Aprop de la Rambla)

LAS INDIAS

EXTRAORDINARIAS EXISTENCIAS

Se venen á mitat de son valor 1.000 Boas en pell

Llindas per vestire estil anglés, il·luminadas ab mallesos seda; corte de tela.

N'hi han desde ptas. 15-20-25-30-40-50 y 100

CAPAS, ABRIGOS, MANTAS, GÉNEROS DE PUNT

Se regalan Cupons Prima Mercantils

17 CANUDA 19 y 21 (Aprop de la Rambla) - BARCELONA

LA CATALANA

Companyia de segurs contra incendis y explosions á prima fixa
Establerta á Barcelona, Dormitori de Sant Francesch, núm. 5
EDIFICI DE SA PROPIETAT

GARANTÍAS: { Capital social 5.000.000 pessetas
Reservas y primas 13.294.501'73 pessetas

Fondos colocats en inmoebles á Barcelona y valors de major garantía

Sinistres pagats, 6.283 que importan 7.632,260'39 pessetas

AGENCIA DE SITGES: — VICENS MORANDO Y BÉRTRAN

VI MIRABENT CONTRA LA INAPETENCIA RECONSTITUYENT TÓNICH NUTRITIU PODERÓS

Contra la pèrdua del apetit y convalecencia y enfermetats llargas. Recomanem als malalts y personas delicadas l'empleo del Vi Mirabent, constituït á base de las tres Quina, adao, Colombo y Peptonas ó carn, sent un dels millors Tónichs nutritius y l'únic reconstituyent natural y complet.

Del Vi, suportat per ls estómacs més delicats activa la nutrició y fa recobrar las forsas en los individuos que esperimentan un decaïment orgánich. Al propi temps facilita una bona digestió evitant las traballosas é incòmptas. — Preu de la botella 2'50 pessetas.

Para ls casos en que s tracta de combatir la Inermia, Torosis (colores pàlids), desarreglos menstruales y demás afeccions degudas á pobresa de saich, tenim preparat el Vi Mirabent Ferruginoso contra la inapetencia, de composició semblant al anterior, ab la alició del Ferro, en estat perfectament soluble y enterament assimilat. Preu de la botella 3 Ptas.

Quant hi ha neccitat de combatir els efectos del Linfatisme, Raquitisme, Escrófulas, Infarts Glandulars, etc. tenim preparat el Vi Mirabent Fosfatat, contra la inapetencia, de resultat marcadament visibles. — Preu de la botella 3 pessetas

DE VENTA A SITGES: Farmacia del señor Vallés, Plassa del Marqués de Mont-Roig

DIPÓSIT A MADRID: Fuencarral, 103

A BARCELONA: Oficina de Farmacia y Laboratori Químich de F. MIRABENT, Diputació, 411 y Girona, 38

LA GRESHAM

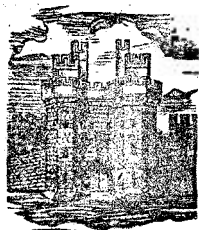
Companyia inglesa de seguros sobre la vida y de rentas vitalicias - Fundada en 1884
Pólissas indisputables Beneficis capitalisats Primas molt moderadas

La Gresham té constituït el dipòsit exigit per las lleys fiscals y vigents com garantía per sos assegurats á Espanya.

Oficinas per

Plassa Catalunya, 9, Barcelona.

A Sitges: Joan Amell, Carrer de St. Pere, 7

LA PALATINE

Companyia inglesa de seguros contra incendis, explosions y accidents

Oficinas para Catalunya, PLASSA DE CATALUNYA, 9 - BARCELONA

A SITGES, JOAN AMELL, CARRER DE SANT PERE, Número 7

Cassadó y Moreu

PIANOS

VENDAS, LLOGUERS Y PLASSOS

Dormitori de St. Francisco, 27

BARCELONA

FABRICA DE LICORS

(Primera á Sitges) de

MIQUEL RIBAS

A petició de molta clientela, y en vista del gran éxit obtingut ab el VERMOUTH marca MARGARIT quina classe es sens dupte la millor que 's fabrica á Espanya, puch desd' avuy oferir el RON MARGARIT ab la confiança que no desmereixerá de la fama que ja acreditada te dit VERMOUTH MARGARIT.

Vermouth BLANCA SITGES (sech)

Malvasia y Moscatell de cullita propia.

Existencias en tots els Cafés, Restaurants, Colmados etc., etc.

GRAN EXIT

VERMOUTH BALOMI

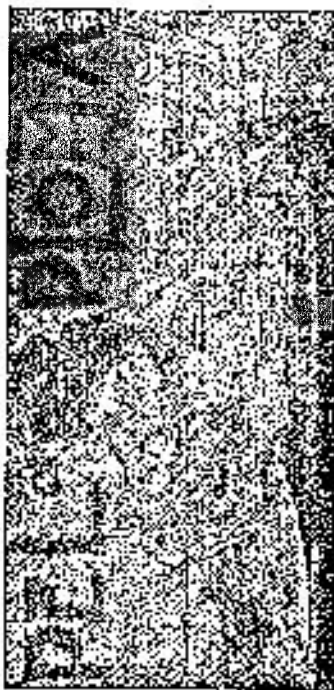
Caixa de 12 ampollas 22'50 ptas.

Ampolla. 2'50

B. Carbonell y Batlle

Plassa Marqués de Mont-Roig, 1

Fundas de palla, 3/4 litre, 1000, 18 pessetas; de 5 paquets 250 pessetas.

Periódich mensual ab dibuixos
Passatg de Gracia, 96, interior, Barcelona

SUSCRIPCIO

Barcelona 10 pessetas
Espanya 12 »
Unio Postal 12 francs.

Camiseria y Corbateria

Boqueria, 32 - BARCELONA

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Gran assortit en Camisas Corbatas, Mocalors y tots els articles pertanyents á n' aquest ram

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Gran baratura de preus La Camiseria que veu més barato de Barña

ESPECIALITAT

- EN -

CHMISAS Á MIDA

JAUME SANS